

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZERDA, NOVEMBER 16.
TIMISOARA—TEMESVAR, VIII. ÉVF. 261. SZÁM.FŐSZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DE.

Ma megnyilik

Ma a parlament és a honatyáknak egyik legfontosabb törvényhozói működése a választási reform mellett az új választási törvény megalkotása lesz. A nemzeti parasztpárti kormány kötötte az ebet a királyhoz, hogy a mostani törvény megnyitja igazságtalan a prémiumos ajándék megadásával. Ezt természetesen ellenzéki szemmel nézte, amikor a prémium nem az igazságtalanságot szolgálta. Uralomra kerülve szívesen vette igénybe ezt az igazságtalanságot, azonban kiderült, hogy a román nem olyan nagy, mert a prémiumos rendszer mellett is csak a német gazdaságai mentették meg a választási törvényt. A nemzeti parasztpártnak tehát oka volt a választójogi törvényt megváltoztatni. Az egyik ígérete, a másik pedig a prémiumok csődje. Ez utóbbira tekintettel kezdettől fogva nem valahogy bizakodással néztünk a reformra, hanem a reform elérése után, de amit most készült tenni a kormány, az egyenes arculcsapása csak minden demokratikus érzésnek, hanem az alkotmánynak is. Az alkotmány megváltoztatásuk és Maniuék tanítottak meg, hogy milyenek kell lennie a választási törvénynek. Az alkotmány a következőt mondja: A kamara tagjait általánosan egyenlő, titkos és közvetlen választás alapján választják a megyéknek megválasztókerületekben és a kisebb városok képviselőivel. Ha a jelenlegi törvényben levő törvény brutálisan sértette ezt az elvet, Mirto belügyminiszter mostani javaslata egyenesen láthatóan sérti. Egyenesen elszakított készült a képviselők—kisebbségi pártok—képviseletét. A jelenlegi törvény legalább lehetővé tette, hogy az egyes megyékben lehetett törvénytörés országos viszonyban számítsanak. Ez megszűnik, mert a megyei eredmény jön számításba. A törvény módosítása a törvénynek sokkal rosszabb és rosszabb helyzetet teremt, mint az volt. Pedig ugyanezt a Mirto még nem is olyan régen egészen más törvényt tervezett készíteni. Előttünk van az a 1928. évi választásoknál általa összeállított törvény. Akkor a Magyar Párt tíz képviselő kapott. Mirto ideális eredményeként a törvény szerint tizenkilenc mandátumot kellett volna kapnia, de az ő terveze is tizenkilenc képviselőt biztosított volna a Magyarországnak. Az 1928. évi választások, amelyekben nem dühöngött az erőszak olyan mértékben, mint három évvel később, a Magyarországnak tizenhat képviselője volt az eredménynek és Mirto-féle javaslatnak megfelelő huszonhat helyett. Igaz, hogy a Magyar Párt ugyanakkor háromszáznyolcvanöt helyett háromszázötvenkét mandátumot kapott a prémium révén, amit Mirto akkor igazságtalannak és törvényellenesnek mondt. Csakhogy azóta nagyot fordult a törvény. Mirto belügyminiszter lett és szerezte a hatalmat a nemzeti parasztpárti kormány biztosítani minden áron. Ezért készítette ezt a törvényjavaslatot, mely az eddigieknél sokkal rosszabb helyzetet teremt. Egy évvel ezelőtt ezt mondta: Tiszta választási

Az uralkodó jóváhagyta a trónbeszédet, melyet a parlament mai megnyitására felolvastak

Ma délelőtt nyílik meg a parlament rendes ülésszaka. Az ünnepélyes megnyitást a szenátus és a kamara tagjainak együttes ülésének keretében a kamarában meg végbe. A király fényes diszkitéssel indul el a parlament felé, ahol a hagyományos ceremóniával fogadják. Az uralkodó bevonul az ülésterembe és az ott felállított trónuson elfoglalja

a helyét. Azután Maniu miniszterelnök az uralkodó elé lép és átnyújtja a trónbeszédet. A király felolvassa a trónbeszédet, majd eltávozik a kamarából és visszatér a palotába.

A trónbeszéd végleges szövegét minisztertanácsban állapították meg. Erre vonatkozólag a miniszterelnökségi sajtóiroda a következő kommunikét adta ki:

A kormány tegnap este Károly királyi elnöklete alatt a bukaresti királyi palotában minisztertanácsot tartott. Maniu Gyula miniszterelnök bemutatott a trónbeszéd tervezetét, mely utal a parlament elé terjesztendő közigazgatási és pénzügyi reformokra. A király a trónbeszédet jóváhagyta és azt a parlament mai megnyitási ülésén felolvassa.

Gömbös Gyula, aki tegnap érkezett vissza Olaszországból, utjának eredményével meg van elégedve

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, aki Rómából hazatérően vasárnap délelőtt Pisában külön kihallgatáson jelent meg az ott tartózkodó olasz királynál, visszaérkezett Magyarországra. A magyar határról táviratot intézett Mussolini olasz miniszterelnökhöz, akinek megköszönte azt a szívélye fogadtatást, amelyben Olaszországban részese volt. Gömbös Gyula kíséretében tért vissza Rómából Colonna herceg budapesti olasz követ is, aki szintén az olasz fővárosban tartózkodott. A magyar határon Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter várta Gömbös Gyulát és együtt tette meg az utat vele Budapestig.

Székesfehérvárott Hóman Bálint közoktatásiügyi miniszter, székesfehérvári képviselőjelölt várta a miniszterelnököt.

A város lakossága a polgármesterrel az élén jelent meg a pályaudvaron és lelkesedéssel üdvözölte Gömböst. A miniszterelnök az üdvözlésre adott válaszában többek között ezeket mondta:

— Öröndek az önök szives fogadtatásának. Örömmel csak fokozódni fog, ha a város polgársága Hóman barátomat küldi képviseletében a parlamentbe.

A vonat hétfőn reggel nyolc órakor robogott be Budapestre a Déli Vasút pályaudvarára, amelyet ebből az alkalomból zászlókkal és virággal díszítettek. A

miniszterek közül ott voltak Puky Endre külügyminiszter, Lázár Andor igazságügyminiszter és Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter, továbbá Bárczy, Varga és Darányi államtitkárok, valamint számos előkelőség.

Gömbös Gyula édesanyja, aki Gömbös feleségének társaságában jött, fehér székfűcsokorral várta a fiát.

Gömbös Gyula, amikor a vasuti kocsiból kiszállt, megölelte a feleségét és az édesanyját, majd üdvözölte a minisztereket. A nemzeti egység pártja nevében Rádai köszönte meg a miniszterelnök fáradságát, amelyet az olasz nemzetnél a magyar nemzet érdekében kifejtett. Gömbös Gyula az üdvözlésre adott válaszában ezeket mondta:

— Meghatva állok itt előttetek. Olaszországban, ahol az egész magyar nemzetet képviseltem, az volt az érzésem, hogy állandóan kísérem nemzetem együttérzése. Ez az érzés adott erőt nekem, hogy Magyarország érdekeit hathatósan képviselhessem. Tárgyalásaim eredményesek voltak, ami annak is tudható be, hogy Olaszország volt az első, amely felismerte a Magyarországgal szemben elkövetett nagy igazságtalanságokat. Mussolini volt az, aki ki merde mondani, hogy ezeket az igazságtalanságokat jóvá kell tenni.

Gömbös szavainál nagy éljenzés tört ki, amely percekig tartott. A miniszterelnök azután így folytatta szavait:

— Köszönöm ezt a meleg fogadtatást, amely az együttérzésnek újabb bizonyítéka. Szeretném, ha az összes magyarok összeforrnának és pedig nemcsak lélekben, hanem a valóságban is. Az a meggyőződésem, hogy szükségünk van erőre befelé és hitre a jövővel szemben.

Gömbös Gyulát azután megrohanták az újságírók, akiknek azonban mindössze ennyit mondott:

— Utam eredményével teljesen meg vagyok elégedve. Nem nyughatom meg előbb, amíg minden magyar összeforrását nem látom.

Gömbös miniszterelnök azután autóba ült és a miniszterelnökségre hajtott. Ott hosszasan tanácskozott a miniszterelnökségi államtitkárral és a sajtófőnökkel. Délután négy órakor Gömbös kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, akinek beszámolt olaszországi utjának eredményéről. A képviselőház külügyi bizottsága szerdán ülést tart, amelyen Gömbös elmondja utjának eredményeit.

tásokat akarunk uralapások és eredményhamisítások nélkül, de olyan választójogi törvény nélkül is, mely az ellenzék pártok minden megmozdulását eleve letöri. Ha valóban léteznék az, az igazságot nemcsak hirdető, hanem tetteiben is követő demokrácia, amelyről a nemzeti

parasztpárt tartotta a legszívhezszóbb prédikációkat, akkor ez a demokratikus szellem és politikai becsület nemcsak a belügyminisztert, hanem az egész kormányt visszasodorná oda, ahol felelőtlenül lehet ígérni és ahova inkább előbb, mint utóbb kerülni is fog.

A Magyarországon lakó svábok nagy bucsuja Budapesten, amelyre szeretettel várják bánsági testvéreiket

A budapesti Bánati Daloskör, mely a magyar fővárosban élő bánságiak egyesülete, mint minden esztendőben, ez évben is hangverseny és táncmultság keretében bánsági bucsut rendez. Az estély december hó hetedikén este kilenc órakor lesz a budapesti Vigadóban és arra már most serényen folynak az előkészületek. A rendezőség célja, hogy a bucsu bánsági jellege minél inkább kidomborodjék, ezért a bucsu teljesen a bánsági szokásoknak megfelelően folyik le, azon a leányok eredeti bánsági népviseletben, a fiuk diszitett kalapokkal vonulnak fel, elárverezésre kerül a birsalmás szalagokkal diszitett csokor, a zenét pedig a cigány mellett a bánsági melódiák hű visszaadására a solymári sváb rezesbanda szolgáltatja.

Ezidén a daloskör vezetősége lehetővé kívánta tenni, hogy a bucsun a Bánságban élő testvéreik minél nagyobb számban vehessenek részt. Ezért a Temesvári Filharmonikus Dalárda rendezésében egészen olcsó különvonat indul Budapestre. Az estély programján a filharmonikusok is szerepelnek dalaikkal. A bucsu rendezősége különös súlyt helyez arra, hogy a vendégek felvonulásán a bánsági jelleg minél inkább kidomborodjék, ezért felkéri a résztvevőket, hogy lehetőleg eredeti bánsági népviseletben jelenjenek meg. A legeredetibb népviselet külön jutalomban részesül.

A budapesti bánsági bucsu rendezősége ezúton is szeretettel hívja meg a bánsági testvéreket. Viszontlátásra december hetedikén Budapesten a bánsági bucsun!

Budapesti Bányási Daloskör.

A bányási résztvevőket különvonat szállítja Budapestre. A különvonat december hó 4-én reggel kilenc órakor indul a Temesvár-józsefvárosi állomásról és december 8-án délután indul vissza.

A részvételi díj, amelyben bennefoglaltatik a fel- és visszautazás, a vizum, továbbá a bányási bucsu három pengős belépőjegye is, 595.— lei. A különvonaton ugy az oda-, nint a visszautazásnál minden utas számozott jegyet és számozott helyet kap úgy, hogy tolongás nincs.

A rendezőség ezenkívül gondoskodik napi 1 pengős olcsó villamosbérletről, a főváros megtekintése céljából egészen olcsó autókárjegyekről, továbbá olcsó szállodai szobákról, valamint penziókról és a színházakban nagy kedvezményeket biztosító utalványokról.

Az eddig indított vonatok tapasztalataink okulva úgy az oda-, mint a visszautazásra érvényes jegyet, valamint a különböző kedvezményeket biztosító utalványokat a részvételi fizetbe befizve kapja az utas.

A szállodát, esetleg penziót, a villamos és autókárjegyet a jelentkezési helyeken leiben fizetheti a résztvevőt, ami nagy könnyebbség, mert a lei és valuták kiviteli korlátozása miatt nagyobb összeg kivitele lehetetlen.

Az utlevél megszerzése érdekében a jelentkezőknek szintén segítségére vagyunk és minden felvilágosítással készségesen szolgálunk. A vidéki jelentkező-

sek megkönnyítése érdekében a következő helyeken is lehet jelentkezni: Karánsebesen: Wellmann Jenő kereskedése, Lugoson „Europa” (Klein) menetjegyiroda és Szidon-bank, Nagyszentmiklóson Friss Jenő hírlapiroda, Oravicán Kummer Zsigmond trafikja és Weisz Felix könyv- és papirkereskedése, Resicán „Bánát” kereskedelmi ügynökség és Deutsch Testvérek könyv- és papirkereskedés, Temesvárott Déli Hírlap kiadóhivatala (Szentgyörgy-tér 4) és Központi Bank

menetjegyirodája, Zsombolyán Barbier J. könyvkereskedése.

Jelentkezési határidő december elseje.

Ajánlatos azonban a jelentkezéseket előbb eszközölni, hogy a megfelelő számú vagonról gondoskodás történhessen, mert különvonatról van szó, amelyen az utasok átszállás nélkül utaznak Budapestig. Sem jegyről, sem vizumról, sem szállodáról nem kell gondoskodnia annak, aki ezzel a vonattal utazik.

A titokzatos vasuti dollárcsempészés valamennyi gyanúsítottja alibit bizonyít és a duplafenekű bőrönd rejtélye egyre bonyolultabb lesz

Foglalkoztunk részletesen azzal a nagyarányú dollárcsempészéssel, amelynek a vonaton történt elkövetésével Szekulesz József budapesti kereskedőt és a Kolozsvártól letartóztatott Nagy Pált gyanúsítják. Ebben a titokzatos ügyben a budapesti rendőrség még mindig nem tud végleges eredményt felmutatni. A föltevés még mindig az, hogy Szekulesz volt az aldetektív és ő kobozta el Budapest és Kelenföld között Bauer Mária-tól a duplafenekű és valutával megtöltött bőröndöt. Ezért kérték ki Szekuleszt az osztrák hatóságoktól, akit — mint megirtuk, — ki is adtak a budapesti hatóságoknak. Szekulesz a budapesti rendőrségen alibit bizonyított. Akkor este ugyanis két barátját látta vendégül. A vacsora tizenegy óráig tartott, akkor Szekulesz lefeküdt és erről

a szakácsnője is tanuskodik. Szekulesz csak néhány nap mulva utazott Bécsbe és ott értesült róla, hogy őt gyanúsítják a bőröndlopással. Ugyancsak ingadozik az a feltevés, hogy Nagy Pálnak bármilyen szerepe lett volna a kofferrablásban, mert szintén alibivel tisztázza magát. Időközben megdőlt az a gyanú is, hogy Zala Andor lett volna a tettes. Zala, aki turné a Balkánon tartózkodik, levélben tiltakozott a gyanú ellen és közölte, hogy üzleti körútja befejezése után, körülbelül december elején megjelenik Budapesten és rendelkezésére áll a budapesti főkapitányságnak, hogy magát tisztázza. A helyzet tehát változatlanul az, hogy senkinek sejtelmé sincs róla, ki tulajdonképpen a dollárlopás tettese.

Tüntető felvonulások, politikai gyűlések voltak ismét több városban

A vasárnap ismét különböző tüntetések és gyűlések napja volt. Vasárnap délelőtt Bukarestben a Bulevardul Tache Jonescun levő görög követség előtt hetven macedóniai román diák jelent meg. A diákok abugolták a görög igazságszolgáltatást és bezúrták a görög követség földszinti ablakait. Amikor elvonul-

tak, szembejötték a kivonult rendőrséggel, amely közülük harminckettőt elővezetett. A diákokat kihallgatták, majd szabadon bocsátották őket. Kijelentették, tüntetésüknek az volt az oka, hogy Szalonikiben a görög törvényszék egy macedóniai román diákot súlyosan elítélt. Titulescu külügyminiszter hét-

Különvonat Budapestre a bányási bucsura!

Temesvár-Budapest és vissza gyorsvonati sebességgel futó különvonaton vizummal és három pengős belépőjeggyel együtt lei 595

Indul: dec. 4-én. — Visszaérkeznek: dec. 18-án hajnalban.

Mindennemü érdeklődés és előjegyzések az utazásra

Déli Hírlap kiadóhivatalában,

valamint

Karánsebesen: Wellmann Jenő kereskedése

Lugoson: „Europa” (Klein) menetjegyiroda
Szidon-Bank

Nagykomlóson: Winkler András kereskedés

Nagyszentmiklóson: Friss Jenő hírlapiroda

Oravicán: Kummer Zsigmond

Weisz Felix könyv- és papirkereskedés

Orsován: Handl János könyv- és papirkereskedés

Resicán: „Bánát” kereskedelmi ügynökség

Deutsch Testvérek könyv- és papirkereskedés

Temesvárott: Déli Hírlap kiadóhivatala

Központi Bank menetjegyiroda

Zsombolyán: Barbier J. könyvkereskedés

főn délen megjelent a görög követség és sajnálkozását fejezte ki a tüntetés fölött, amely bizonyos tekintetben Görögország ellen is irányult.

Galacón kevésen múlt, hogy a ciáldemokraták és a vasgárdisták közt nem került véres összeütközésre a két politikai szervezet vasárnap gyűlést hívott egybe és mint az utolsó órában kiderült, az engedélyt ugyan az épületben levő helyiségbe kapták. Akkor a szocialisták és a vasgárdisták vonultak az épületbe, a hangulat izzóvá kezdett válni. Szerencsére a rendőrség kordonnal választott a két csoportot egymástól. Kiderült, hogy a szocialisták előbb kérték az engedélyt, mint a vasgárdisták és ezért a rendőrség ez utóbbiakat utasította, hogy máshová vonuljanak gyűlésük megtartására. Az elvonulás rendben történt meg.

Jasiban a vasgárdisták tüntető felvonulást rendeztek az utcákon, majd összes újságárúsító bódékban elszedtek a Stinga című folyóirat példányait azokat az után máglyába rakták. Folyóiratot azután elégették.

Ploestiben vasárnap az Univerziteti rendezésében rivizióellenes gyűlést tartottak, amelyen számos hazafias egyetemista részt vett. A felszólalók valamennyit tiltakoztak a békerevizió ellen. A gyűlés után a tömeg nyugodtan szétoszlott. Rendzavarás nem fordult elő.

Vadászfegyverrel agyonlőtte magát egy lötkremesemesi földbirtokos

Nagyszentmiklós községben megjelent öngyilkosság történt. Wagner László negyvenhét éves egykori földbirtokos vadászfegyverrel agyonlőtte magát. Wagnernek évek előtt nagykedvű szülője volt és a nagyközönség leggyonosabb emberének tartották. A gazdasági válság azonban őt sem kímélte és csakhamar anyagi nehézségek közdött. Hogy vagyonát megmunkáltatni kezdte eladásával kezdett foglalkozni, de ez sem vált be és az egyszemélyes ember, feleségével és két gyermekével, szegényen küzdött a megélésért. Vagyonát elvesztése annyira elrettentte, hogy alkoholistává lett és később a felesége elhagyta. Akkor fogadta, hogy leküzdje átkos szellemét, mire felesége ismét visszatért. Ez többször is megismétlődött és hét előtti felesége ismét elhagyta, Wagner nem tudott már lemondani itálról. Wagner könyörgött az asszonynak, hogy térjen vissza, de felesége tudni sem akart róla. Ezért öngyilkosságra határozta el magát és tettét végrehajtotta. Mikor a szomszédok a földönre esésre beszálltak a szobába szerencsétlen ember már halott. Mellette bucsulevelet találtak, amelyben kitünt, hogy már július hónapban meggyilkos akart lenni. A levélben az adokolta, hogy végzetes tettét, hogy segítsen nélküli nem tud élni és inkább öngyilkossá válni választotta. A tragikus halál a községben nagy részvétet keltett.

Lazar főpolgármester a fővárosban. Lazar Kornél dr. főpolgármester tegnap este Bukarestbe utazott, ahol délből képviselői minőségben részt vesz a parlament ünnepélyes megnyitására főpolgármester, aki városi hivatalokban különböző miniszteriumokkal is eljár, a hét végére tér vissza Temesvárra.

Robogó autón járnak a svájci kommunisták akik bombákat és izgató röpcédulákat dobnak az emberek közé

a nyugtalan izgatottság, amely svájcon végigvibrál, vasárnap éjjel Lausanneban bombamerényletnek csucsosodott ki. Vasárnap éjjel történt, hogy egy robogó autóról dobta a lausannei városházára. A városi épületben nemcsak a városi, hanem az állami hivatalok is vannak elhelyezve. Az volt a szerencse, hogy a történet éjjel történt, amikor a hivatalban senki nem dolgozott és így a robbanások életében nem történt kár.

Az azonban így is tizenkét személy sebesült meg, akik részben az épület szolgálataiban tartoznak, részben pedig a járókelők közül kerültek ki. Azután gyors rohanással elvág-

tattott anélkül, hogy a meglepett emberek akik a merényletnek szemtanúi voltak, az autó számát megnézheték volna. A rendőrség mindent elkövet a bombamerénylet tettesének kinyomozására.

Azt hiszik, hogy a merényletet kommunisták követték el, akik így akarták a városi és állami hatóságokat megfélemlíteni. Hatvan gyanús személyt tartóztattak, azonban nem bizonyos, hogy a merénylőket ezek között megtalálják. Hétfő estig a nyomozás eredménytelen maradt.

Genfben három kommunistát tartóztattak le, akik autóról jártak és izgató röpcédulát szórtak szét az utcán.

Nem lehetetlen, hogy ezeknek valami

közük van a lausannei bombamerénylet-hez.

Zürichben vasárnap a szocialisták és kommunisták együttes tüntető felvonulást rendeztek. A tüntetők vörös zászlóik alatt, különböző követeléseket feltüntető táblákkal vonultak végig az utcákon és éljenztek a bolsevizmust és Oroszországot.

A rendőrség a tüntetést szétoszlatta anélkül, hogy komolyabb rendezettség történt volna.

Genfben és azokban a városokban, ahol a sztrájkot proklamálták, a műhelyekben és a gyárakban nyugalom van. A közművek munkásai mindenütt rendszeresen dolgoznak. A sztrájkolók közül csak elenyészően kevesen járnak az utcákon.

negyven órás munkaidőt és munkanélküliség esetére szóló állami biztosítást követel a romániai szociáldemokrata párt

romániai országos szociáldemokrata központi vezetősége Bukarestben tartott, amelyen főleg a mai nehéz gazdasági helyzettel, a munkanélküliség mértékével és a bajok megoldása érdekében hozandó intézkedésekkel foglalkoztak.

Beható vita után a pártvezetőbizottsági javaslatot fogadott el, amely memorandumba foglalva a következőket tartalmazza: Ezenkívül elhatározta, hogy a határozati javaslat megvalósítása érdekében mozgalmat indít. A párt javaslat a következő:

romániai országos szociáldemokrata párt a kormánytól a következőket követeli:

1. Munkanélküliség után nyugati mintára kell bevezetni a munkanélküliség esetére állami biztosítást és azt kötelezően fizesse minden dolgozó munkás, a járulék egy részét pedig a munkaadó viselje. A szociáldemokrata párt parlamenti csoportja vonatkozólag már kész javaslatot nyújtott át a kamara elnökének.

2. Hosszabbítsa be a heti negyven órás munkaidőt, ami lehetővé teszi számos munkanélküli alkalmazását.

3. Munkásoknak a munkatörvényben megállapított szabadságának biztosítását.

4. Munkaidőszabályozás megszüntetését és az így szabaduló munkánál munkanélküliek alkalmazását.

5. Mindenemüly olyan anyag, vagy áru, amely az országban kapott korlátozást kell. Azonban figyelembe kell venni arra, hogy a belföldi termelés és gyárak a konkurrenciára hiányában emeljék az árakat.

6. Az állam, a megyék, a városok és a hatóságok indítsanak közmunkákat az összes nyilvános hatóságok kezeik saját épületekbe, ami az építkezések előmozdításával jár.

7. Semmiféle munkálatoknál ne dolgozzanak a katonasággal és a katonaságot a vasuti műhelyekből is vonják ki.

8. A munkanélküliség enyhítésére csökkentésük meg a tankötelezettséget a munkanélküli életkorig és ezen kívül sem fiút, sem leányt ne lehet alkalmazni.

9. Vegyék revízió alá a nyugdíjakat és adjanak a nyugdíjasoknak olyan járadékokat, hogy azok ne legyenek kény-

telenek öreg korukra mellékfoglalkozások után nézni és a munkalehetőségeket a munkanélküliek elől elvenni.

Szőkevény bandita a Temesemen át akart menekülni az üldöző detektív elől

A lugosi rendőrség fogházában őrizték már napok óta Rusu Gyula betörőt, aki — mint megirtuk — számos betörést követett el Lugoson. A vakmerő bandita azonban felhasználta az első kínálkozó alkalmat és egy őrizetlen pillanatban megszökött. Rusu kifelé igyekezett a városból, de felismerték és értesítették a rendőrséget, ahonnan Vancea Konstantin rendőr indult az üldözésére. Amikor a bandita észrevette a rendőrt, futásnak eredt és a Temes felé rohant. A rendőr többször

utána lőtt, de a golyók nem találtak. Rusu azután a Temes vízébe vetette magát és uszással akart a rendőr elől menekülni, de ez a vízben is követte és sikerült neki hosszas hajszát követően a veszedelmes betörőt elfogni. Visszakísérte a rendőrségre, ahol most szigorú őrizet alatt áll. A karánsebesi rendőrség egyébként őrizetbe vette a bandita két társát is és akkor kiderült, hogy a triumvirátus nemcsak betörésekkel, hanem pénzhamisítással is foglalkozott.

Az amerikai embert is levágta már a konverzió, mert a bankban spórolt betétjét nem kapja meg és utiköltség nélkül nem tud visszamenni

Kovács Antal ötvennyolc esztendősen munkás Temes megyéből tíz esztendő előtt kivándorolt Amerikába. Néhány hét múlva egy éve lesz, hogy Kovács Antal hazalátogatott Romániába. Román utlevéllel jött, amelyet a washingtoni román követség állított ki számára. Ezenkívül az amerikai kormánytól is irást kapott, hogy egy éven belül minden külföldi engedély nélkül visszatérhet az Egyesült Államok területére. Kovács Antal azért jött vissza Romániába, mert azt gondolta, hogy idehaza javult a gazdasági helyzet és mert az volt a vágya, hogy életének utolsó néhány esztendejét idehaza töltsen le és teste majdan a szü-

lőföld hantja alatt pihenhesse az élet fáradalmait.

Itthon azonban nem tudott elhelyezkedni és ezért elhatározta, hogy visszamegy Amerikába. Annál is inkább el kellett magát erre határozni, mert az amerikai kormány által adott visszatérési engedély december 7-én jár le, a washingtoni román követség által adott utlevél pedig ugyancsak hamarosan érvényét veszti. Kovács Antal elhatározta, hogy az évek során Amerikában gyűjtött pénzt a visszautazás költségeinek fedezésére használja föl. Most aztán igazán örült, hogy ezt a pénzt nem Amerikában helyezte el és magánál sem tar-

Ha jól akar nevetni,
okvetlen nézze meg

Nóti Károly

németül beszélő kacagató
slágerbohózata

Az asszonyok kedvence

A főszerepekben:

Aeno Siegfried

és

Ralph A. Roberts

kedden

FORUMBAN

Legújabb heti híradó. Monopol Arta-film.

totta, hanem apródonként elküldözgette azt a rékási bankba, ahol azt mint betétet kezelték. Huszonötezer leit takarított meg az esztendő folyamán Kovács Antal azzal a céllal, hogy a pénzt öreg korában felhasználja. Most azonban úgy döntött, hogy ezen a pénzen inkább visszautazik Amerikába, mert hiszen a megélésre ez a pénz kevésnek mutatkozik. Kovács Antal kora ellenére még egészséges, erős ember, sokáig élhet, a huszonötezer lei pedig hamar elfogy. A visszautazás azért is sürgős volt, mert magával hozott pénzcsekkéje fogytán volt már.

Elutazott tehát Rékásra és a bankban kérte a pénzt. Nagy meglepetés érte. Kijelentették neki, hogy a bank a konverziós törvényre való hivatkozással nem fizet vissza betétet. Hiába volt minden érvelése, hiába minden könyörgése, követelése, nem kapta meg a pénzt. Nagynehezen kapott a huszonötezer leiből ötszáz leit. Ezzel a pénzzel elutazott most Bukarestbe. Ott akarja kijárni, hogy utlevelét a kormány és visszatérési engedélyt a bukaresti amerikai követség meghosszabbítsa. Egyben kihallgatáson akar megjelenni a miniszterelnök-nél és a pénzügyminiszternél is, akiknek közbenjárását kéri, hogy a banktól betétét visszakaphassa.

Deac Gyula vezérfelügyelő gyásza Sulyos csapás érte Deac Gyula rendőrvézérfelügyelőt és családját. Atyja, Deac Simon földbirtokos az erdélyi Sacaramb községben hetvenhat éves korában meghalt. Deac vezérfelügyelő iránt, aki a temetésre Erdélybe utazott, őszinte részvét nyilvánult meg.

Kézvel csépett rozs-zsuppszalmát

vagontételben vesz: Mundus & Borlova Armenisi Faipar R. T., Caransebes. Ajánlatok ár és szállítási feltételek megjelölésével kéretnek.

Saját hangját küldheti ajándékkul kedveseinek

His Masters Voice lemezekre vesszük fel üzeneteit. Lemezeink törhetetlenek és postán levélként szállíthatók. Ez a lemez a legkedvesebb és legeredetibb ajándék.

3 perces lemez 100 lei

Jöjjen Studiánkba.

Tekintse meg kényszer nélkül!

KECSKEMÉTI, Börze-u.

TT A TÉL!

Lepje meg a Román Állami Sorsjáték II-ik osztályának sorsjegyével, melynek huzása november 16. és 17-én lesz megtartva,

mert 800.000 leiel, vagy 300.000 leiel, vagy 100.000 leiel,

csak 50.000 leiel is, ennek másnak főbb nyereményeivel

a tél nagyon könnyen mulik

Főelárusítók a Bánátban: (Temes-Torontál, Caras-Severin megyében)

Központi Bank, váltóüzlet és Kereskedelmi r.-t. Timișoara.

Leszámitoló bank r.-t. központ és belvárosi fiókja (Lloydsor 11.) Timișoara.

Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. temesvári főintézete és összes fiókjai.

A bukott elnök beadja derekát az európai államok közös adósságfrontja előtt

Az amerikai sajtó jelentése szerint Hoover elnök valószínűleg engedni fog Anglia, Franciaország és Olaszország jegyzékeinek és megadja a további moratóriumot a háborús adósságok fizetésére. Amennyiben a Hoover-moratórium meghosszabbítására vonatkozó tárgyalások eredményre vezetnek, úgy Chamberlain angol kincstári miniszter személyesen utazik Washingtonba a tárgyalások folytatására. A News

Chronicle értesülése szerint a washingtoni angol nagykövet már megkezdte az előzetes tárgyalásokat.

Angliában meg vannak róla győződve, hogy az angol, francia és olasz jegyzékeknek eredményük lesz. Az angol kormány a Hoover-moratórium következtében felszabaduló nagy összegű pénzt közmunkák megindítására és sürgős kötelezettségek rendezésére akarja fordítani.

Simon angol külügyminiszter Genfben megtette a lépéseket a világgazdasági konferencia összehívására. Felkérte az összes államokat, amelyek a népszövetségi ülésen résztvesznek, hogy a világgazdasági konferenciára is nevezzék meg megbízottaikat. A világgazdasági konferencia a Hoover-moratórium meghosszabbításával és az európai államok közös adósságfrontjával is fog foglalkozni.

— Gyóni-ünnepély. A Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata a november 5-ről elhalasztott Gyóni-ünnepélyt a Magyar Házban december 3-án tartja meg.

— Műsoros táncestély Nagyszámon. A nagyszámi Lyra dal és zeneyelet sikerült műsoros táncestélyt rendezett, amelyen a nagyszámu közönség lelkesen ünnepelte a szereplőket. A gazdag és nívós műsor előadásánál közreműködött Ströbl Péter karnagy vezénylete mellett az énekar és a zenekar, Glaser M., Christmann P., Jasaffe B., Gruber T., Alexius M., Parsche A., Ströbl T. és Mingert István, akik ének és zeneszámokkal arattak megérdemelt sikert. A műsor után tánc következett, amely a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákban ért véget. A siker oroszlánrésze Ströbl Péter karnagyot illeti, aki a műsoros estélyt előkészítette és rendezte.

— Kiváló temesvári pedagógus halála. A régi Temesvár egyik ismert és népszerű polgára, Saly Sándor nyugalmazott kereskedelmi iskolai tanár, az erzsébetvárosi Rezső-utca 16. szám alatti lakásán, hatvanhét éves korában meghalt. Az elhunyt évtizedeken keresztül működött mint tanár a temesvári felsőkereskedelmi iskolánál, rendkívül képzettséggel és halálát egykori tanítványai megilletődéssel veszik tudomásul. Halálát özvegye, született Bóc Eszter és kiterjedt rokonság gyászolja. Holttestét ma, kedden délután öt órakor a józsefvárosi temető kápolnájából helyezik örök nyugalomra.

Gritta Ovidiusz a temesvári rendőrség új vezetője

A temesvári rendőrség új vezetőt kapott Gritta Ovidiusz rendőrfelügyelő személyében, aki már el is foglalta hivatalát. Creian Aurél rendőrprefektust, aki működésével és előzenyességével megnyerte a temesvári közönség rokonszenvét, a belügyminisztérium vezérfelügyelőhelyettesi rangban előléptette és a vezérfelügyelőséghez helyezte át. Gritta rendőrprefektus erdélyi származású és több erdélyi városban volt már rendőrprefektus. Erélyes és igazságos embernek bizonyult mindenütt. Hivatalba lépésekor nyomban kijelentette, hogy a rendet és a nyugalmat minden körülmények között biztosítani akarja és ezért felkéri Temesvár egész polgárságát, hogy minden kívánsággal és panasszal forduljon bizalommal hozzá, mert mindenkinek rendelkezésére áll.

Őszi szelek nem ártanak,
ha bőrét linom arcmeinkkel védi „Le Royal”
Börze-utca, Kecskeméti mellett.

— Az Erdélyi Helikon novemberi száma első közleményeit az 50 éve elhalt nagy magyar költő Arany János emlékének szenteli. Reményik Sándor Zavart hangok az ének mesteréhez címmel nagyobb versben emlékezik Arany Jánosra. Utána Szerb Antal Arany János és Európa című cikke, Sinka István verse, Kovács László Epizód Arany János életéből című cikke, Molter Károly Arany- valuta és Reményik Sándor Balladák világa című cikkei foglalkoznak Arany Jánossal és költészetével. A folyóirat e részét Buda György Arany balladához készített két fametszete díszíti. Kós Károly Bánffy Miklós Emlékeimből című könyvéről ír nagyobb cikket. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára egy évre 600 lei, 25 pengő, 120 Kc. (Az Erdélyi Szépművés Céh pártolótagjainak és előfizetőinek 500 lei, 20 pengő, 100 Kc.) Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, P. M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40., II. Magyarországi főbizomány: Studium, Budapest, IV., Múzeum-körút 21.

Mozi

A Tivoli mozi újdonsága, Tom Mix és csodalova, Tony nagy filmje a Halál-völgy lovasa közkívánatra még két napig műsoron marad. Kedden, szerdán és csütörtökön, november 15, 16 és 17-én délután három órai kezdettel gyermekelőadások lesznek, amelyeknek műsorán Micky Maus filmek, valamint tanulságos szurnálok fogják a gyermekeket szórakoztatni. A gyermekelőadás belépti díja hat lei, amelynek tíz százalékát szegény gyermekek felruházására fordítják.

FIZESSEN ELŐ
A DÉLI HIRLAPRA

ERIOT MEGBETEGEDETT. Herencia miniszterelnököt kószvény Orvosi tanácsra szobáját őrizi. An reméli, hogy vasárnapra már lesz és elmehet Nantesba, ahol tett hősök emléktáblájának leleplezését mond. Ugy tudják, Herriot ebben a beszédében a lejáról és a német egyenjogúságsog beszélni.

Gelbermann fogászati rendelőjét azte IV., Kossuth Lajos-utca 27. alá.

Éjszakai menedékhely a Gyárváros Józsefvárosban. Megirtuk, hogy a ebben az évben két éjjeli menedékhelyt nyit meg. Az egyik menedékhely a városban lesz a mult esztendei helyi a másik pedig a Józsefvárosban. Céla a város kibérelte a volt Vízürdő helyiségeit, ahol a szükséges atokat már megkezdtek. Mindkét khelyen száz-száz személy nyerhet es éjszakai szállást. A menedékhely a legközelebb megnyitják.

Szelek
bármely rendszerű írógépet és elfogadok
amányba írógépeket és egyéb irodai eket, melyeket műhelyemben díj- ul feldolgoztatok, hogy azok eladása eményesebb lehessen.

Bestyén
írógéplerakat
Timișoara, Belváros, Szt. György-tér. Telefon 948.

erospora-fecskendők, nemesítő i, kerti szerszámok, mezőgazda- ikkek melyen leszállított árban tők Scherter vaskereskedésében, svár-Belváros.

Örme és Bunda- vásárlókhöz felhívás!
Detailedstályunkat megszüntetjük, ezért mindennemű zörméket és bun- ákat a legolcsóbb áruk mellett árusítjuk.
Örme Értékesítő Társaság
sefváros, Kossuth L.-u. (Bulev. Ethelot) 6. sz., a Polgári Takaréknél mellett.

Egyes szó ára 3 lel; vastagabb betűvel 5 lel. Állástkeresők szavankint 2 lelt fizetnek. Jellegés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvarosban: Kardos-trafik, Kossuth-Gránátos-utca sarok. Józsefvárosban: March-trafik, Külti-tér. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő mert számlakirás és pénzben kiküldetése megdrágítja a hirdetés

Házasság

Intelligens

fiatal leány, csekély hozománnyal, házasság céljából megismerkedne komoly, intelligens, uriemberrel. Cimeket „Várom” jellegére a kiadóba kérek. (250)

Alkalmazás

Cipészsegédet

szakmájában jártas elsőrendű munkást felvesz Oprea Vasiliene, I., Str. Eminescu 4. (1595)

Házmaster

1 szobás lakás ellenében, december 1-re felvétetik: Schneider, III., Sági-ut 108. (1591)

Állást keres

Tisztviselő

több évi gyakorlattal, perfekt német gyors- és gépirónó, román, magyar, német nyelvtudással állást keres. Cimeket „Megbízható” jellegére a kiadóba kér. (1566)

Alakítók

Altdeutsch és más régi butorokai teljesen modernné olcsón és jól. Lunca, Csillag-utca 35-b. Telefonszám 16-01. (1534)

Gazdasági intéző

ki hosszabb ideig egy helyen volt, ispáni vagy intézői állást keres. Cimeket a kiadóba kér. (1565)

Szoptató dada

állást keres. III., Mező-sor 16. Szücs Ilonka. (1577)

Jólfőző szakácsnő

elmenne vidékre, esetleg uradalomba is. III., Helvét-utca 6. (Házmasternél). (1589)

Adás-vétel

Zálogcédulát

törött aranyat, ékszer és drágakövet legmagasabb napi áron vesz Löwinger S. és Társa, I., Str. Ungureanu (Városház-utca) 1-a. (1506)

Burgonyaszükségletét

legolcsóbban Plohn Marcell cégnél Józsefváros Hunyadi-ut 51 (a temető mellett) szeresheti be. Állandó nagy raktár mindenfajta burgonyában, felsőtorontáli lisztek, takarmányok, háziszappan, fűszer és festékárak stb. Minden rendelést házhoz szállítok engros árban. Hívja telefonon 15-78-at. (2006)

Vadász önkéntesi

egyenruha csizmával együtt eladó. Cim a kiadóban. (1574)

Atmeneti férfikabát

magas termetre eladó. II., Liget-ut 9. I. em. 4. (242)

Eredeti Biedermeyer

gyönyörű komplett szalagarnitúrák, berakott vitrinek, szekretairek, asztalok, fotelek, székek, íróasztalok, álló tükör. XVI. Lajos korabeli üveg és bronzcsillárok, festmények. Keleti és belföldi perzsák, minden méretben, beszarabiai és francia perzsák árverésből vásárolva igen olcsón kaphatók Sternberg-nél. (1939)

Prima tejet

bármilyen mennyiségben házhoz szállítunk. Cimeket „Olcso” jellegére a kiadóba kérünk. (1518)

Billiárdok

billiárdkellékek, mantinellgummi, posztó, dákó, dákóbőr, golyó, kréta, sakk, dominó, asztalok, székek majdnem új állapotban, olcsón kaphatók. Oberländer Ferenc, Temesvár, IV., Fröbl-utca 33. (2039)

Korosmai berendezés

pult, üvegállvány, asztalok, stb. a legolcsóbban eladó. II., Hajó-utca 9. (1590)

15 leiert egyszer

60 leiert egész hétig

hirdetjük kiadó lakását!

A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott

utcai szoba, diszkrét bejárattal, fürdőszoba használatlalt.

Józsefváros, Arany János-utca 1-a.

Szoba-konyha

butorral vagy anélkül Belváros, Aradi-ut 10.

1 utcai szoba

1. emeleten. Skudier-téren. Bővebbét: LOUVRE divataruház, Józsefváros.

1 szobás

mellékhelyiségekkel azonnalra

Erzsébetváros, Strada Odobescu (Holló-u.) 1., Vörös Kereszt patikával szemben.

1 szobás

Belváros. Nádor-utca 1.

2 utcai szoba

zongora, fürdőszobahasználatlalt (esetleg teljes ellátással)

Küttér C. F. R. direkciónban, magas földszint 7.

2 szobás

Belváros közelében

december 1-re Erzsébetváros, Kápolna-tér 2

2 szobás

mellékhelyiségekkel

1400 leiert. Mehala, Vársor 45. Érdeklődni Begajbbsor 25., az üzletben.

2 szobás

konyhával, 2 bejárattal, vízvezetékekkel és villannyal külön is.

Belváros, Griselini-u. 2. I.

Lakás

Kiadó

azonnal vagy 15-re Ujfreidorfon egy családház nagy kerttel, istállóval és dísznóállal. Érdeklődni a Seprényi vendéglőben. (1554)

Üzlethelyiség

Belváros legforgalmasabb helyén modern portállal átadó. Cim a kiadóban. (1582)

Modern 4 szobás

villalakás azonnalra kiadó. Gyárvaros, Sörház-fasor 6. (1557)

Egy szobás-konyhás

fürdőszobás lakást lehetőleg villanegyedben azonnalra keresek. Cim a kiadóban. (1592)

Elegáns háló

két személyre, egy uriszoba egy személyre (fürdő és ellátás) külön-külön bejárattal dec. 1-re kiadó. Csáky-utca 4. fszt. 1. (1594)

4 szobás balkonos

modern napos lakás főútvonalon szintén egy 2 szobás udvari lakásnal kiadó. Gyárvaros, Liget-ut 10.

Kisebb üzlethelyiség

Főútvonalon 2 szobás lakással, vízvezetékkel, gázvezetékkel, fűtőrendszerrel is, február 1-re kiadó. Gyárvaros, Liget-ut 9.

Különféle

Vegetarianus és dietetikus étkezdét keresek. Bulev. Reg. Ferd. 11. (Lloyd-sor) nő dietetikus és vegetarianus állandó hideg és meleg ételek. Önálló és abonoma rendszer. Szíves ajánlatot kér a tulajdonos.

Jókarban levő

mozigépet keresek bérbe tavaszi kiadóban.

Vasuti körjegyzet

érvényes november végéig Bukarestbe visszajárás olcsón átadó. Közlekedési társaság, boyvállalatnál.

Trafikot

bérbe keresek. Cimeket „Trafik” jellegére a kiadóba kérek.

Meghívó.

A timisoarai ipartestület a Timisoara városi tanács elnöke által megalkotott 1932. évi november hó 27-én d. e. kor az iparosok székháza nagyteremben

rendkívüli közgyűlést

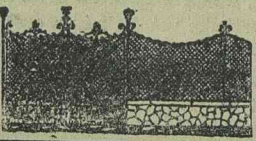
tartja, melyre Timisoara városi tanácsához kötött iparosai tisztelettel meghívottak.

Amennyiben ezen rendkívüli közgyűlés határozatképes nem volna, rendkívüli közgyűlés 1932. évi december hó 4-én d. e. 10 órakor, ugyanahelyen az iparosok székházában nagyteremben tartatik meg és lesz határozatképes alantí tárgysorozatra vonatkozólag.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az ipartestület 1933. évi költségvetése. Timisoara, 1932. év november 14-én.

P. Olariu (s. k.) A. Gajo (s. k.)
elnök. titkár

Dácia szab. kerítésfonat

a jelenkor legjobb, legszebb és legolcsóbb fonatjaitja

nékülözhetetlen az őszi bekerítéshez!

Frontkerítés, vaskapu, vasajtó

hullámozott erős sodronnyfonat betéttel, különféle stílusú kivitelben villák és családi házak részére a legszebb dísz és a legjobb védelem.

Bozsák M. és Flar-t. Temesvár II.

Nagy készletek. Ingyen árlap. Telefon 3-88

Leki Zsuzsánna fájdalmas szívvel mond hálás köszönet mindazoknak, akik edesatyja

Leki Pál

elhunyta alkalmából részvétükkel és a temetésen való megjelenésükkel fájdalmát enyhíteték. Köszönetet mond különösen a CFR munkatársaknak és a Magyar Pártnak ravatalra helyezett koszorúer